

Підкреслимо, що спілкування учнів у ході драматизаційного, музичного, образотворчого, пізнавально-збагачувального, ігрового моделювання поетичної форми відбувається *англійською мовою*. Мається на увазі, що у процесі різних видів діяльності діти слухають інструктаж учителя, коментують власні дії, розмовляють англійською мовою. Таким чином, здійснюється підготовка до вивчення мистецьких, природознавчих, історичних, математичних дисциплін іноземною мовою.

Драматизаційне моделювання. Пантомімічно-словесне відтворення тексту відбувається, коли діти сидять за партами або стоять в колі і за допомогою жестів, рухів зображують те, про що говориться.

Отже, важливо зауважити, що у психолого-педагогічному плані основні тенденції вдосконалення освітніх технологій характеризуються переходом від навчання як функції запам'ятовування до навчання як процесу розумового розвитку, що дозволяє використовувати засвоєне; від асоціативної, статичної моделі знань до динамічного структурування системи розумових дій.

Література:

1. Амонашвили Ш.А. Психологические особенности усвоения второго языка школьниками. // Иностранная литература в школе. – М., 1986. – № 2. – С.26-27.
2. Ариян М.А. Учебно-методический комплекс по английскому языку для 2 класса (2 год обучения). // Иностранный язык в школе. – М., 1993. – № 6. – С.19-20.
3. Бехтерева Н.П. Ответственность ученого. // Наука и жизнь. – М., 1972. – С.88-89.
4. Богоявленский Д.Н., Менчинская Н.А. Психология усвоения знаний в школе. – М.: Изд-во АПН РСФСР, 1959. – 347 с.
6. Лещенко М.П. Щастя дитини – єдине дійсне щастя на землі: до проблеми педагогічної майстерності. – Частина друга. – Київ-Полтава. – 2003. – С. 239.
7. Чепіль М. М., Дудник Н. Педагогічні технології. 2012. «Академвидав». –244 с.

Косточка І.

(наук. кер. – доц. Пивоварська К. Б.)

*магістранта фізико-математичного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В.Г. Короленка*

ПРАВОВІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ 5-6 КЛАСІВ З МАТЕМАТИКИ

Оцінювання знань – це визначення й вираження в умовних одиницях (балах), а також в оцінних судженнях учителя знань, умінь і навичок учнів відповідно до вимог шкільних програм [4].

За словами В. Сухомлинського, найголовніше заохочення і найсильніше покарання в педагогічній практиці – оцінка. Це найгостріший інструмент, використання якого потребує величезного вміння і культури [2].

Основними компонентами оцінки є: встановлення фактичного рівня знань; співвідношення виявлених знань з еталонними; оформлення результату навчальної діяльності учнів у вигляді оцінки-балу [4].

Навчальні досягнення учнів з математики, починаючи з початкової школи, вчителі оцінюють за результатами усного опитування та письмової перевірки знань. До усного опитування відноситься: індивідуальне, групове та фронтальне опитування. До письмової перевірки знань належать: самостійні роботи різних видів, математичний диктант, тестові завдання, домашня контрольна робота.

Перевірка знань, умінь і навичок учнів з математики завжди супроводжується оцінкою, яка може виражатися у трьох формах: в емоційному відношенні до роботи учня (слово, жест, міміка тощо); в оціночному судженні, за допомогою якого дається якісна характеристика відповіді учня; у вигляді бала (за дванадцятибальною системою).

Основними вимогами до оцінювання навчальних досягнень учнів є такі: об'єктивність оцінки, яка проявляється у відображенні дійсного рівня знань, умінь і навичок, передбачених вимогами програми; диференційований характер оцінювання, суть якого полягає у тому, що різні сторони досягнень учнів слід оцінювати по-різному; зрозумілість оцінки для учня проявляється у тому, що школярі повинні знати і розуміти чому саме таку оцінку вони отримали.

Диференційований характер оцінки потребує від вчителя враховувати індивідуальні особливості учнів та специфічні особливості навчального предмета і навчального матеріалу. Для цього йому необхідно знати психологічні особливості психічних процесів, темпераменту кожного учня. Варто відзначити, що при оцінюванні знань, умінь і навичок необхідно пам'ятати про вплив педагогічної оцінки на емоційний стан учня. Психологи, педагоги і вчителі однакостайні в тому, що вона здатна викликати в учня значну кількість гострих і глибоких переживань: задоволення, сором за невдачу, підвищену тривожність тощо. Позитивні емоції, пов'язані з одержаною оцінкою, вчені вважають могутнім стимулом навчання, негативні – навпаки, погіршують загальний стан школяра, знижують його працездатність. Тому, ми вважаємо, що коли вчитель підбадьорює учня, схвалює його роботу – це продуктивно впливає на школяра. Проте стимулюючою може бути і негативна оцінка, але за умови, що учень усвідомлює об'єктивність оцінки.

Разом з тим, вчитель не повинен забувати про вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які розроблені відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, висвітлені в наказі № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання

ПРАВОВАХИСНИЙ РУХ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» від 21.08.2013 р. [3]. Так, під час визначення навчальних досягнень учнів аналізу підлягають:

- характеристики відповіді учня: елементарна, фрагментарна, неповна, повна, логічна, доказова, обґрунтована, творча;
- якість знань, правильність, повнота, осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень оволодіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки, тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявити проблеми, формувати гіпотези, розв'язувати проблеми);
- самостійність оцінних суджень.

Також слід враховувати, що оцінювання якості математичної підготовки учнів 5-6 класів здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями, який можна виявити в процесі усного опитування, та якість практичних умінь і навичок, тобто здатність до застосування вивченого матеріалу під час розв'язування задач і вправ. Ці орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого.

У математиці рівні визначаються за такими характеристиками:

перший рівень – початковий: учні повинні розпізнавати один із кількох запропонованих математичних об'єктів, виділивши його серед інших; читати і записувати числа; виконувати однокрокові дії з числами, найпростішими математичними виразами; за допомогою вчителя розв'язувати елементарні вправи [3]. Як бачимо, відповідь учнів фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення;

другий рівень – середній: учні повинні відтворювати означення математичних понять і формулювання тверджень; формулювати деякі властивості математичних об'єктів; виконувати за зразком завдання обов'язкового рівня або ж самостійно розв'язувати завдання обов'язкового рівня з достатнім поясненням; записувати математичний вираз, формулу за словесним формулюванням і навпаки [3]. Тобто, учні відтворюють основний навчальний матеріал, виконують завдання за зразком, володіють елементарними вміннями навчальної діяльності;

третій рівень – достатній: учні повинні застосовувати означення математичних понять та їх властивостей для розв'язання завдань в знайомих ситуаціях; розв'язувати завдання, передбачені програмою, без достатніх пояснень; розв'язувати завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням; частково аргументувати математичні міркування й розв'язування завдань [3]. Учні необхідно знати істотні ознаки понять, явищ, зв'язки

Матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

між ними, вміти пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіти розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо). Відповідь учнів повинна бути правильна, логічна, обґрунтована.

четвертий рівень – високий: Учні повинні усвідомлювати нові для них математичні факти, ідеї, вміти доводити передбачені програмою математичні твердження з достатнім обґрунтуванням; під керівництвом учителя знаходити джерела інформації та самостійно використовувати їх; виявляти варіативність мислення і раціональність у виборі способу розв'язання математичної проблеми; вміти узагальнювати й систематизувати набуті знання; здатні до розв'язування нестандартних задач і вправ [3]. Знання учнів є глибокими, міцними, системними. Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо [1].

На нашу думку, оцінювання навчальних досягнень учнів з математики повинно здійснюватись у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної та письмової перевірки знань. Вчителі, повинні оцінювати навчальні досягнення учнів 5-6 класів з математики відповідно до наказу № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» від 21 серпня 2013 р.

Література:

1. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів [Електронний ресурс] //Режим доступу: <http://ncpn.net.ua/38-zagaln-kriteryi-ocnyuvannya-navchalnih-dosyagnen-uchniv.html>
2. Кузьмінський А. І. Технологія і техніка шкільного уроку / А. І. Кузьмінський, С. В. Омеляненко. – К.: Знання, 2010. – 335 с.
3. Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України № 1222 від 21.08.2013 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-orientovnih-vimog-ocinyuvannja-navchalnih-doc156831.html>
4. Фіцула М. М. Педагогіка / М. М. Фіцула. – ВЦ Академія, 2002. – 560 с.